OBSAH

Na úvod	3
Životy svätých	4
Pravoslávna ikona	6
Čudotvorné ikony	9
Kríž ako symbol polovice veľkopôstneho putovania	10
Detská stránka	12
Rozhovory s duchovnými	18
Na počiatku bolo Slovo...	20
Užitočné pre dušu...	22
Akcie BPM	24
Zázraky sa dejú	28
So svjatymi upokoj	29
Recepty	30

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“. Mt 25,40

Obálka: Pôstne zátišie
Kalendár Veľkého pôstu

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XVII./2012

šéfredaktor: *Peter Polakovič*
redaktori: *Alexander Haluška, jerej Michal Sivík, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, protodiakon Ján Husár, Tatiana Mihaličová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Peter Polakovič*
detská stránka: *Janka Kobanová, Lenka Kimáková*
redaktori pre distribúciu: *Ľuboš Omaska, Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková*
korektúra: *prot. Peter Kormaník*

Vydáva:
Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980

e-mail: istina12@gmail.com
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopreosvietenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok + poštovné 10,40 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu redakcie:
Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, redakcia ISTINY Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.

Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

Vydávanie je povolené Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Na úvod

Milí čitatelia,
srdečne Vás pozdravujem v období Veľkého pôstu – období cvičenia svojej zdržanlivosti a väčšej snahy o duchovný život, život v Christu. Som veľmi rád, že sa Vám môžem touto cestou prihovoriť a oboznámiť Vás s ďalším pokračovaním Vášho časopisu Istina. Ľudia, ktorí pracujú pre nejaký časopis, predovšetkým redaktori, ktorí prispievajú pravidelne, vedia, aká náročná je táto práca, ktorá si vyžaduje čas, energiu, vedomosti aj sebaobetovanie. Hovorím to, pretože ako mnoho ďalších, aj táto činnosť je nedocenená, mnoho ľudí si ju nevie vážiť. Príprava časopisu je prácou kolektívu a bez ktoréhokoľvek článku nefunguje, rovnako ako nefunguje stroj, z ktorého vyberieme čo i len jednu súčiastku. Preto sa chcem poďakovať všetkým, ktorí pracujú na príprave, korektúre, balení aj distribuovaní Istiny, tiež redaktorom, ktorí mesiac čo mesiac pripravujú pre Vás, čitateľov, kvalitné články, detskú stránku, cirkevnú slovančinu, recepty či rôzne príbehy, do ktorých vkladajú sami seba.

V budúcich číslach Istiny pre Vás pripravujeme zopár nových, zaujímavých rubrík, dúfame, že sa Vám budú páčiť a zároveň Vás prosíme, aby ste aj Vy navrhli, aké rubriky by Vás zaujímali a radi by ste si ich prečítali. Tiež máte možnosť pýtať sa na čokoľvek, čo Vás zaujíma v oblasti pravoslávia alebo pravoslávneho duchovného života, na čo Vám odpovie duchovný otec Štefan Pružinský. Svoje návrhy, otázky či pripomienky nám zašlite e-mailom na adresu: **istina12@gmail.com**, alebo poštou na adresu:

Redakcia Istiny
Bayerova 8
080 01 Prešov

V mene kolektívu redakcie Istiny Vám úprimne ďakujem za Váš záujem o časopis Istina a o Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku. Prajem Vám mnoho síl do úspešného zvládnutia paschálneho pôstu.

S láskou v Christu

Peter Polakovič
šéfredaktor časopisu Istina

Informácia o úhrade faktúr

Dôstojní duchovní otcovia, k Istine v minulom mesiaci sme Vám pribalili faktúru splatnú do 15. marca 2012. Pri úhrade, prosíme, uveďte ako variabilný symbol **číslo objednávky.** Za pochopenie ďakujeme.

Redakcia Istiny

Svätiteľ Foma (Tomáš) Konštantínopolský, deň pamiatky 21. marec

Náš svätý a prepodobný otec Tomáš bol kvôli mnohým cnostiam a zbožnosti prepodobným Jánom Pôstnikom vysvätený za diakona veľkej Carihradskej cirkvi a počas panovania cisára Mavrikija bol ustanovený za sakelária – (človek, ktorý má na starosti bohoslužobné veci, rizničnyj). Za patriarchu bol zvolený práve v dobe (607 – 610 bol svätý Tomáš na patriaršej katedre) panovania mučiteľa Foku. Patriarcha Tomáš múdro viedol Konštantínopolskú cirkev a staral sa o zverené mu Christovo stádo slovesných (duchovných) oviec.

V galatskej krajine sa za jeho pôsobnosti udial nasledujúci zázrak. V tejto zemi pri krestných chodoch – procesijách a lítii nosili veľké kríže. Raz sa pri procesiji tieto kríže začali so zvláštnou a nezadržateľnou silou kolísať a narážať jeden o druhý tak, že sa navzájom rozbili. Keď sa zvesť o tomto čudnom zázraku rozniesla medzi ľuďmi, patriarcha Tomáš si dal do Konštantínopolu zavolať svätého Feodora Sikeota, ktorý pochádzal z tej krajiny. Bol to muž svätý a prozorlivý, dokonca v mene Božom robil mnohé zázraky. Patriarcha sa prepodobného Feodora vypytoval na toto čudesné zjavenie a na to, čo to môže znamenať. Svätec potvrdil, že tento zázrak sa naozaj udial, ale nechcel povedať, čo prednaznačoval. Vravel, že nepozná toto neviditeľné tajomstvo.

Vtedy Jeho Svätosť Tomáš padol k nohám prepodobného Feodora a s veľkou pokorou prosil starca, aby mu objasnil, čo to znamená, čo sa stane. Tak starec povedal, že kríže sa kolísali, zrážali a lámali na znamenie toho, že Cirkev Božiu a grécke kráľovstvo čaká mnoho úkoria a ničenia, tak od vonkajších, ako i vnútorných nepriateľov. Zvonku zaútočia barbari a vo vnútri štátu nastane medzi kresťanmi rozkol vo viere. Tak začne prenasledovať druh druha a ničiť sa navzájom. Toto všetko sa stane čoskoro. Patriarcha, vypočujúc si všetko, prosil prepodobného

Feodora, aby sa pomodlil k Bohu, aby Boh vzal jeho (patriarchovu) dušu skôr, ako sa toto všetko začne, aby nevidel takéto nešťastie v Cirkvi.

Prešlo niekoľko dní a patriarcha Tomáš ochorel. Prepodobný Feodor sa zdržal v Konštantínopole v chráme svätého Štefana a tam sa zatvoril v jednej kélii (šiel do zatvoru). Blažený Tomáš poslal posla, aby oboznámil s jeho chorobou starca a prosil o modlitby k Bohu za patriachov skorý koniec. No svätý Feodor odmietol počúvnuť takúto prosbu. No patriarcha Tomáš opäť posiela svojho sluhu s tou istou prosbou, aby Hospodin zobral jeho dušu skôr, ako príde do Cirkvi rozkol. Vtedy prepodobný Feodor proti svojej vôli splnil prosbu Jeho Svätosti patriarchu Tomáša, pomodlil sa za skorý odchod patriarchu Tomáša a poslal mu odkaz: „Prikazuješ mi prísť k tebe, alebo sa uvidíme tam, pred Bohom?“

Svätý Tomáš mu cez posla odkázal: „Neprerušuj, otče, svoje mlčanie, stačí mi to, čo si povedal: uvidíme sa tam, pred Bohom.“

A ešte v ten deň sa svätý patriarcha Tomáš s radosťou a v pokoji rozlúčil so svojím telom i postavil sa pred Hospodina.

Po smrti svätého Tomáša prijal miesto na patriaršej katedre Sergij, diakon tej istej Veľkej cerkvi. Na počiatku bol pravoverný, no potom sa zvrátil a stal na čelo heretikov monofiletistov[1]. Vtedy začal v Cirkvi nepokoj. Rozkol, ničenia, mučenia a prenasledovanie pravoverných od heretikov. Práve v tom čase bola za rozmnoženie herézy dopustená i hrozná vojna proti Peržanom. Mnohé grécke oblasti boli spustošené mečom i ohňom. Peržania dobyli Jeruzalem a zobrali so sebou do Perzie i čestný kríž Christov.

Tak sa naplnili všetky nešťastia predpovedané vyššie spomenutým zázrakom so svätými krížmi počas procesije, ktoré objasnil prepodobný Feodor Sikeot. Svätý patriarcha Tomáš radšej prosil o odchod do Kráľovstva nebeského, aby nevidel rozvrat v Cirkvi, a tak sa aj stalo, že ešte pred vypuknutím herézy v pokoji odišiel. Svätý Tomáš viedol Christovu Cirkev tri roky a dva mesiace. Mnoho bojoval s heretikmi, ochraňoval pravoslávne učenie a pravdivé uctievanie Christa, nášho Boha, ktorému s Otcom i Svätým Duchom nech je sláva na veky vekov. Amiň.

Svjatiteľu otče naš Fomo, moli Boha o nas!

Podľa knihy „*Žitija svjatych svjatiteľa Dimitrija Rostovskogo*“

spracoval **Alexander Haluška**

1 Monofiletisti učili, že v Isusovi Christovi je len jedna vôľa, a to Božská. Táto heréza bola odsúdená na VI. všeobecnom sneme v roku 680 v Konštantínopole.

Ikonografia sviatku svätej Päťdesiatnice – Zostúpenia Svätého Ducha na apoštolov

Tento sviatok v sebe spája starozákonnú a novozákonnú dobu, je považovaný za deň počiatku činnosti Christovej Cirkvi. Udalosť zostúpenia Svätého Ducha je sviatkom zavŕšenia celého diela Božej ikonómie spásy ľudského rodu a mnohí ho nazývajú aj dňom „narodenia“ Cirkvi, pretože od toho dňa apoštoli naplnení Svätým Duchom odhodlane hlásali Christa – Spasiteľa a počet veriacich rýchlo narastal. Tento sviatok sa nazýva aj Svätá Päťdesiatnica, pretože sa udial na päťdesiaty deň od Paschy a tiež v deň židovskej starozákonnej päťdesiatnice – sviatku letníc. Päťdesiatnica je tiež naplnením starozákonného proroctva proroka Joela: „Potom vylejem svojho Ducha na každé telo...“ (Joel 3, 1).

Po vznesení sa Isusa Christa na nebo sa Presvätá Bohorodička, apoštoli, ženy myronosice i ostatní Christovi učeníci vrátili do Jeruzalema, kde sa podľa Tradície často spoločne modlili a navštevovali aj jeruzalemský chrám. V blízkosti domu apoštola Jána Bohoslova, kde žila aj Prečistá Mária, nachádzala sa Sionská dvorana, ktorá bola prvým kresťanským chrámom a kde sa schádzali učeníci na spoločné modlitby. Na desiaty deň po vznesení sa Christa na nebo sa tak ako obyčajne zišli všetci Christovi učeníci i Božia Matka do Sionskej dvorany. Bol tretí čas (deväť hodín doobeda), keď tu zrazu povstal zvuk z neba akoby prudký vietor a naplnil celý dom. Potom sa zjavili ohnivé jazyky, ktoré sa usadili na každého z nich. Všetci sa naplnili Svätým Duchom a začali oslavovať Boha rôznymi jazykmi, ktoré predtým nevedeli. Tak mohli hlásať Christa všetkým národom až do posledných končín sveta. V deň Päťdesiatnice Christova Cirkev na Zemi začína neviditeľne stavať Nebeské Kráľovstvo. Čoskoro (6. st.) táto udalosť poslúžila aj na napísanie ikony, ktorej hlavným cieľom bolo pripomenutie si dňa Zostúpenia Svätého Ducha, ktorého prisľúbil poslať samotný Spasiteľ.

Pravoslávna ikona má však omnoho dôležitejšiu úlohu ako len pripomenúť si nejakú udalosť či svätca, ona má človeka priviesť k získaniu Svätého Ducha, ona učí človeka vidieť Božské a večné. Charakter pravoslávnej ikony, jej symbolika, farby a čiary sú výsledkom skúsenosti Cirkvi z duchovnej oslavy sviatkov. Ikona Zostúpenia Svätého Ducha má v prvom rade priviesť človeka k jednote, do jednej Christovej Cirkvi. To je zachytené v kompozícii dvanástich apoštolov, ktorí sú umiestnení do oválneho tvaru a obrátení smerom k sebe. Častokrát sa medzi vrchnými dvoma apoštolmi nachádza aj Prečistá Bohorodička

(ikony od 16. st.), ktorá sa takto javí ako završenie kompozície – veď cez ňu na Zem zišiel Staviteľ Cirkvi Isus Christos. Na mnohých ikonách sa nezobrazuje (hoci istotne na udalosti nechýbala), aby tým ikona sviatku poukázala, že vrchné miesto patrí jedinej Hlave Cirkvi – Isusovi Christovi. Preto sa tam zvyčajne zobrazuje voľný kráľovský trón. Zvláštnosťou tejto kompozície je, že na ikone nie sú napísaní presne tí apoštoli, ktorí patria medzi tzv. dvanástich, ale je tam napr. apoštol Pavol, ktorý ešte niekoľko rokov potom prenasledoval kresťanov, sú tam tiež i evanjelisti Lukáš a Marek, ktorí nepatrili k tzv. dvanástim učeníkom Isusa Christa. Na prvý pohľad sa táto zvláštnosť zdá ako akési protirečenie voči skutočnej historickej udalosti, no nesmieme zabúdať na nadčasovosť pravoslávnej ikony. Zbožní ikonopisci napísali na ikonu apoštola Pavla z úcty k jeho misijnej činnosti, ktorou do Christovej Cirkvi získal mnoho veriacich a „rukopoložil" mnohých biskupov. Spoločne s apoštolom Petrom im patrí vrchné miesto v kompozícii dvanástich apoštolov. Na ľavej strane, pod apoštolom Petrom nachádzajú sa dvaja evanjelisti Matúš a Lukáš a na pravej strane, pod apoštolom Pavlom, evanjelisti Ján Bohoslov a Marek. Evanjelisti držia v rukách Evanjelium a ostatní apoštoli zvitky, ktoré symbolizujú ich neskoršie kázanie Božieho slova večného života a tiež na znak cirkevnej učiteľskej sily, ktorú dostali cez blahodať Svätého Ducha. V osobách evanjelistov Marka a Lukáša sú zastúpení všetci ostatní Christovi učeníci a v osobe apoštola Pavla sú zastúpení všetci ostatní veriaci, teda na ikone je mysticky zobrazená celá svätá Cirkev.

V dolnej časti ikony uprostred sa na tmavom (zväčša čiernom) podklade nachádza symbolická postava starca, ktorá je odetá do červeného kráľovského rúcha a na hlave má kráľovskú korunu.

Zosobňuje „KOZMOS“, t. j. celý svet. Na najstarších vyobrazeniach ikony sú na tomto mieste, súhlasne s textom Skutkov svätých apoštolov, umiestnení mnohí ľudia, ktorí sa zišli spolu s apoštolmi (Sk 2, 9–11). No dav ľudí narušoval kompozíciu jednoty, preto namiesto ľudí sa na ikonu začala písať symbolická postava Kozmosa s bielym plátnom na rukách, v ktorom sa nachádza dvanásť zvitkov symbolizujúcich učenie dvanástich apoštolov, ktoré osvetlilo celý svet. Jeho pozdvihnuté ruky symbolizujú ochotu prijať Božie slovo od apoštolov. Starcom je preto, lebo zostarel od Adamovho prvého hriechu, červené rúcho má preto, lebo svet prinášal krvavé obete diablovi a kráľovskú korunu má preto, lebo vo svete panoval hriech. Pod touto postavou je potrebné chápať celý svet, ktorý prijíma Christovo učenie, ktorý sa cez kázne apoštolov premieňa na Christovu Cirkev. Preto je oblečený do kráľovského rúcha a umiestnený do centra spodnej časti ikony. Tmavé pozadie symbolizuje hriech a neveru, v ktorých sa svet nachádzal.

V hornej časti ikony je zobrazená časť kruhu, ktorá symbolizuje nebo a z ktorého vychádza dvanásť lúčov (ak je na ikone Bohorodička tak trinásť). Tie symbolizujú krst Svätým Duchom a ohňom (podľa proroctva svätého Jána Krstiteľa – Mt 3, 11) a posvätenie apoštolov. Ohnivé jazyky sa nachádzajú aj nad hlavou každého apoštola zvlášť, teda každý dostal dary od jedného Svätého Ducha. Na najstarších ikonách sa po stranách nachádzali aj kvety a stromy, ktoré symbolizovali rajskú záhradu a vyjadrovali nádej, že Christova Cirkev bude opätovným návratom k rajskému životu už na Zemi. Potom sa stromy a kvety nahradili časťami domu, aby sa zdôraznilo, že táto udalosť sa odohrala vo vnútri.

Udalosť Zostúpenia Svätého Ducha je zavŕšením diela Svätej Trojice – z vôle Otca sa Boží Syn vtelil a prišiel medzi ľudí, aby ich spasil, a zostúpil aj Svätý Duch, aby posvätil dielo Syna – Cirkev, prostredníctvom ktorej sa človek môže zachrániť. Preto sa tento sviatok často nazýva aj dňom Svätej Trojice a je možné tu použiť aj ikonu – tzv. starozákonná Trojica (traja anjeli u Abraháma alebo „Trojica Andreja Rubľova“).

Protodiakon Ján Husár

Použitá literatúra:

УСПЕНСКИЙ, Л. А.: Богословие иконы Православной Церкви. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: Искусство иконы. Богословие красоты. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Иконописцы Святой Руси. Санкт–Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Энциклопедия православной иконы. Санкт–Петербург 2007.

Ikona Božej Matky „Vospitánije“

Do roku 1917 sa ikona nachádzala v Kazanskom chráme v Moskve, no po jeho zbúraní sa stratila a teraz sa tam nachádza iba jej kópia, ktorá je po celom Rusku preslávená svojimi zázrakmi.

Názvanie ikony hovorí samo za seba (Vospitánije – výchova, pozn.). Modlia sa pred ňou rodičia za svoje deti, prosia Presvätú Bohorodičku, aby ich vzala pod svoju záštitu, dala im rozum a napĺňala ich srdce múdrosťou. Do dnešných dní sa zachovala aj krátka modlitba k tejto ikone: „Vručáju diťá mojé vsecílo Hóspodu mojemú Iisúsu Christú i Tvojemú, Prečístaja, nebésnomu pokrovíteľstvu“.

Sviatkovanie tejto ikony je stanovené na 5./18. marca.

Modlitba:

Ó Presvjatája Vladýčice Ďívo Bohoródice, premilosérdaja Máti vsích čelovík, spasí i sochraní pod króvom Tvojím čád nášich (imená), vsích otrokóv, otrokovíc, mladéncev i vo črévi mátere nosímych. Pokrýj ích rízoju Tvojéju, sobľudí ích vo strási Bóžijem i poslušániji rodítelem, umolí Hóspoda nášeho i Sýna Tvojehó, da dárujet ím vsjá poléznaja k dušévnomu spaséniju. Vručájem ích Tvojemú materínskomu smotréniju, jáko Tý jesí božéstvennyj pokróv rabóm Tvojím. Amíň.

Juliána Polakovičová

Časť príhovoru otca Alexandra Schmemanna k príprave na Veľký pôst a vítaniu Svetlého Christovho Vzkriesenia

V mene Otca i Syna i Svätého Ducha. Amen.

Tretí týždeň Veľkého pôstu sa nazýva „Krestopoklonnyj". Po veľkom slavosloví sa Kríž slávnostne vynáša do prostriedku chrámu, kde ostáva celý týždeň. Počas celého tohto obdobia sa v chráme koná po každej bohoslužbe osobitné klaňanie sa Krížu. O Kríži hovoria i všetky piesne tretej nedele Veľkého pôstu. Je potrebné si uvedomiť, že všetky tieto piesne hovoria nie o utrpení

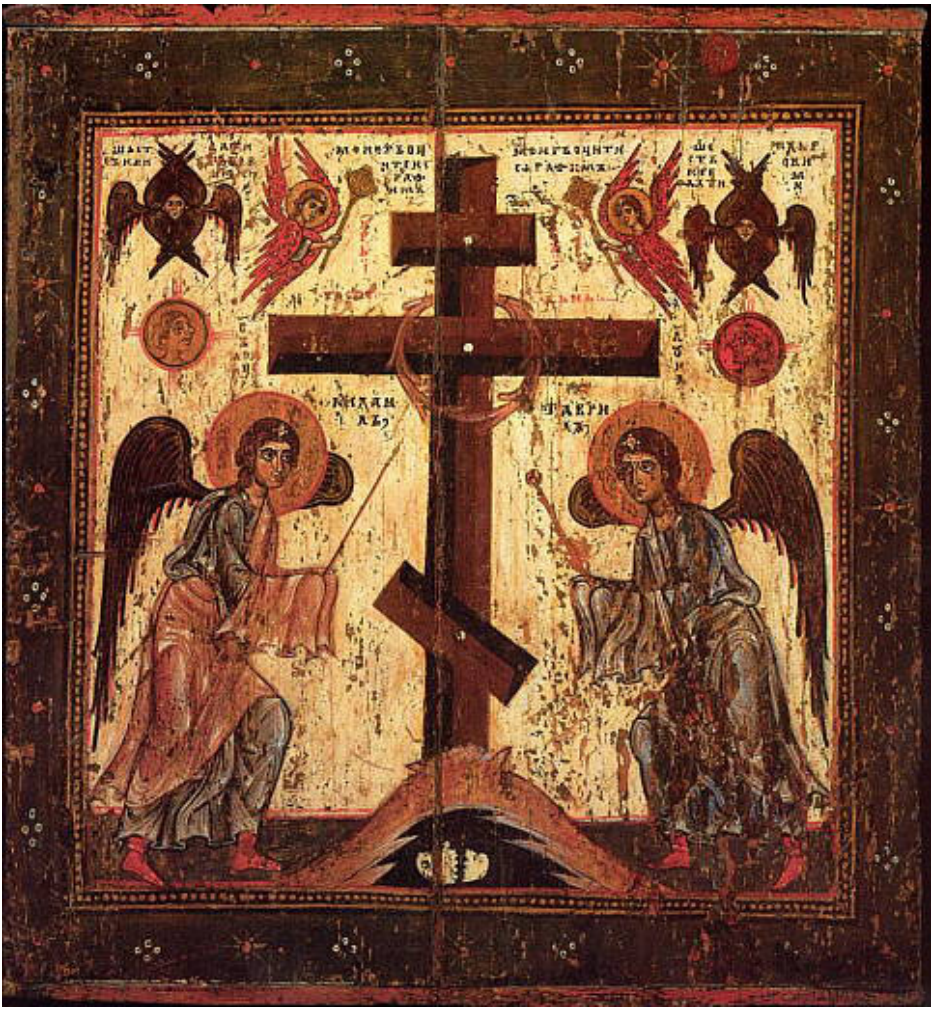

na Kríži, ale o radosti a o víťazstve Kríža.

Zmysel toho všetkého je jasný. Došli sme do polovice pôstu. Na jednej strane fyzický i duchovný zápas (podvih), ktorý sme na seba prijali, sa začína prejavovať a my cítime únavu. Potrebujeme pomoc a povzbudenie. Na strane druhej, prekonajúc túto únavu a vyjdúc do polovice hory, začíname vidieť koniec nášho putovania a žiaru paschálneho svetla.

Veľký pôst – je to čas nášho „samoukrižovania", naša osobná, hoc veľmi obmedzená, skúsenosť nasledovania Christovho volania, ktoré počujeme v evanjeliovom čítaní toho dňa: „...Kto chce ísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž a nasleduje ma." No my nemôžeme prijať svoj kríž a nasledovať Christa, keď neprijmeme Jeho Kríž, ktorý On zobral na seba kvôli nášmu spaseniu. Spasí nás Jeho Kríž a nie náš. Až Jeho Kríž dáva nielen zmysel, ale aj silu tomu nášmu.

Na utreni v stredu v piatom týždni sa opäť číta Veľký kánon Andreja Krétskeho, no teraz už celý. Zatiaľ čo na začiatku pôstu kánon slúžil ako dvere, otvárajúce cestu k pokániu, teraz, ku koncu pôstu, vystupuje ako súhrn nášho pokánia a jeho zavŕšenie. Ak na začiatok pôstu sme kánon iba počúvali, teraz sa jeho slová stali našimi slovami, naším plačom, našou nádejou a taktiež ocenením nášho osobného veľkopôstneho zápasu. Teraz všetko, čo sa nás osobne dotýka, prichádza ku koncu. Od tejto chvíle už nasledujeme učeníkov, ktorí „boli na ceste do Jeruzalema a Isus šiel pred nimi". Nasledujeme Christa, keď povedal učeníkom: „Ajhľa, vstupujeme do Jeruzalema a Syn človeka bude vydaný veľkňazom a zákonníkom, odsúdia Ho na smrť, vydajú pohanom, aby sa Mu posmievali, zbičovali Ho a ukrižovali: ale na tretí deň vstane z mŕtvych."

Ráz veľkopôstnych bohoslužieb sa mení. V prvej polovici pôstu bolo naše úsilie namierené na očistenie sa. Teraz sa nám odkrýva, že to nie je samým cieľom a že zmysel tohto očistenia sa bolo, donútiť nás vidieť, porozumieť a pochopiť Tajinu Kríža a Vzkriesenia. Zmysel nášho vlastného zápasu sa ukazuje v tom, aby sme mohli byť osobne účastní na Tajine Christovej, na ktorú sme si tak navykli, že jednoducho zabúdame na jej význam a prijímame ju ako niečo samozrejmé. A teraz, nasledujúc Christa spolu s učeníkmi do Jeruzalema, „nechápeme a žasneme".

Шмеман Александр, прот.: *Крест как символ половины великопостного пути*. Dostupné na: <http://shmeman.ru/modules/myarticles/article_storyid_346.html>

Pripravila **Zuzana Repková**

Kain a Ábel

Po vyhnaní z raja mali Adam a Eva dvoch synov. Chlapci rástli. Starší, Kain, bol roľníkom, mladší, Ábel, pastierom. Jedného dňa sa obaja mládenci rozhodli priniesť Bohu obetu. Kain priniesol snop zrelého zlatožltého obilia zo svojej úrody. Ábel obetoval čerstvo narodené jahňa zo svojho stáda. Pán Boh sa pozrel na pekné dary a potom sa zahľadel na bratov. Videl, akí to boli ľudia: Ábel ho miloval a dôveroval mu, preto Boh prijal Ábela a jeho obetu, Kainovu obetu však Boh odmietol, lebo Kain mal tvrdé srdce, bol pyšný a sebecký. Plný hnevu Kain zvraštil čelo, odvrátil sa

a chcel odísť od Boha. Kým však odišiel, riekol mu Pán Boh: „Prečo sa hneváš, Kain? Keby si sa zachoval správne, bol by si teraz spokojný. Prijal by som tvoju obetu. No zlo je ako divé zviera. Tajne striehne a čaká, aby mohlo na teba skočiť a premôcť ťa. Musíš proti nemu bojovať.“ Kain však nedbal na Boha a nechcel počuť jeho varovania. V slepom hneve utiekol naspäť na svoje polia, nenávidel Ábela, lebo bol dobrý a páčil sa Bohu.

S Ábelom bol Boh spokojný, Kainov dar však odmietol. Kain veľmi závidel bratovi, jeho spokojnosť ho privádzala do zúrivosti a dráždila ho až do nenávisti. Rozhodol sa, že svojho brata zabije. „Poďme sa poprechádzať po poliach“, zavolal jedného dňa na Ábela. Ábel ochotne súhlasil. Možno sa chce s ním pomeriť. Ako sa tak spolu prechádzali pokojnou krajinou, opäť vzbĺkol v Kainovi hnev, hoci mu brat nič neurobil. Zrazu Kain plný nenávisti napadol nič netušiaceho Ábela a zabil ho. Ani sa neobzrúc, zutekal z miesta činu. Tu riekol Pán Boh Kainovi: „Kde je tvoj brat Ábel?“ Kain sa zľakol. Odvetil: „Čo ja viem, či som ja strážcom svojho brata?“ „Prečo si spáchal niečo také hrozné, Kain?“, smutne sa spýtal Boh. Tu Kain pochopil: Boh videl všetko, čo sa stalo. Boh vedel, že je plný nenávisti a žiarlivosti. „Krv tvojho brata volá po odplate“, riekol Boh Kainovi, „a toto bude tvoj trest: Odteraz ti zem nevydá dobrú úrodu. Celý život budeš pútnikom bez domova a nikde nenájdeš odpočinok a pokoj.“ „Taký trest je pritvrdý!“, vykríkol Kain. „Každý, kto sa dozvie čo som urobil, ma bude chcieť zabiť.“ „Postarám sa“, odvetil Boh, „aby ťa nik nezabil.“ Tak Kain opustil svoj dom i dvor a odišiel do krajiny Nód, východne od Édenu.

Janka Kobanová

Milé detičky!
Ani v tomto čísle sme na Vás nezabudli a pripravili sme Vám zaujímavé úlohy.

1. V tejto úlohe Vás čakajú dvojice slov, ktoré treba pospájať. Je to jednoduché: priraďte číslo k správnemu písmenku.

1. Neďiľa tréťja Velíkoho postá	A. Vchod Isusa Christá do Jeruzalema
2. Neďiľa pjátaja Velíkoho postá	B. Pámjať sv. Grigória Palámy
3. Neďiľa vtorája Velíkoho postá	C. Pámjať prepodóbňij Maríji Egípetskoj
4. Neďiľa četvértaja Velíkoho postá	D. Neďíľa sv. pravoslávia
5. Neďiľa pérvaja Velíkoho postá	E. Neďíľa Krestopoklónnaja
6. Neďiľa Cvitonósnaja	F. Pámjať sv. Ioánna Ľistvičnika

2. Nenáročnou úlohou bude istotne pre Vás vyškrtnúť veci a činnosti, ktoré sa nehodia do pôstneho obdobia.

svadba modlitba

čokoláda mlieko

poklony mäso zmrzlina

hnev dobré skutky

láska ovocie

alkohol lenivosť

prejedanie sa Eucharistia

3. Táto úloha je na oddych, vymaľujte si tento krásny obrázok.

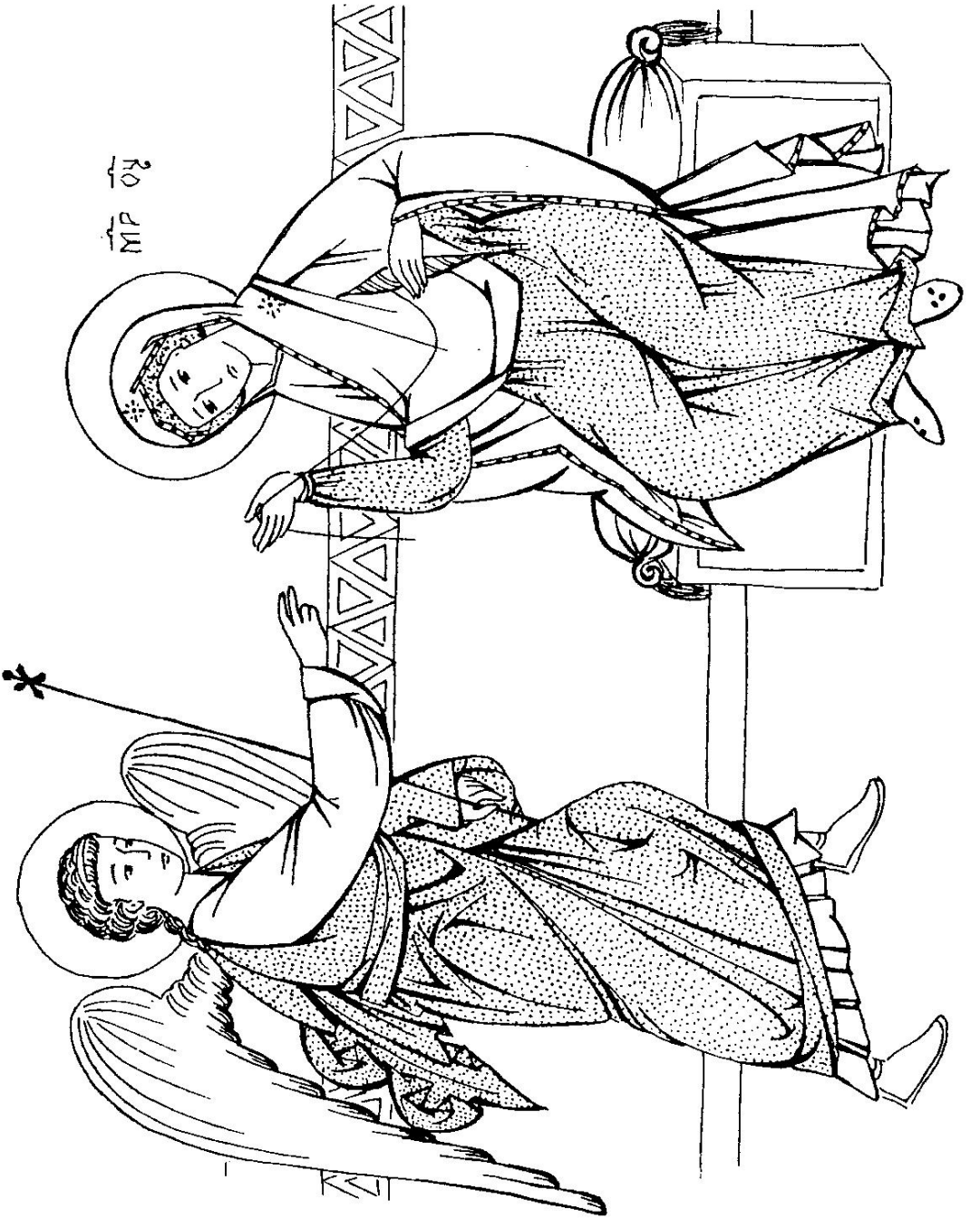
ΡΟ
ΜΡ

Ф

ф

[F]

ФЇЛІ́ПП҃Ъ А҆П҃ЛЪ

Filíp apóstol

(Filip apoštol)

ФАРЇСЕ́Й - *fariséj (príslušník židovskej frakcie, ktorá sa vyznačovala niekedy až prílišnou horlivosťou za Mojžišov zákon - farizeji samých seba považovali za čistých, zbožných, ba svätých, a ostatných za nevzdelancov a hriešnikov, preto sa snažili nefarizejom vyhýbať sa - oddeľovali sa od nich a práve z toho vzniklo ich pomenovanie, t.j. oddelenec, odlúčenec)*

ФЕЛѼНЬ - *felón (vrchný bohoslužobný odev kňaza – symbolizuje Božiu blahodať)*

ФОННА́РЪ – *fonár (lampáš)*

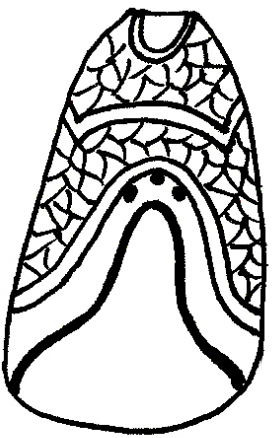

Фарїсе́й тщесла́вїемъ
побѣжда́емь, и҆ мыта́рь
покаѧ́нїемъ приклонѧ́емь,
приступи́ста къ тебѣ̀ є҆ди́номꙋ
вл҃цѣ: но ѻ҆́въ ᲂу҆́бѡ похвали́всѧ,
лишѝсѧ бл҃гѝхъ: ѻ҆́въ же
ничто́же вѣща́въ, сподо́бисѧ
дарова́нїй. въ си́хъ воздыха́нїихъ
ᲂу҆твердѝ мѧ хр҃тѐ бж҃е, ꙗ҆́кѡ
чл҃вѣколю́бецъ.

Fariséj tščeslávijem pobiždájem, i mytár pokajánijem prikloňájem, pristupísta k Tebí jedínomu Vladýci: no óv úbo pochvalívsja, lišísja blahích: óv že ničtóže viščáv, spodóbisja darovánij. V sích vozdychánijich utverdí mja Christé Bóže, jáko čelovikoľúbec.

Farizej porážaný prázdnou slávychtivosťou a mýtnik skláňaný pokáním predstúpili pred Teba, jediného Vládcu - no prvý chváliac sa prišiel o blahá, zatiaľ čo druhý nič nehovoriac získal dary: v takýchto stonoch ma upevni, Christe Bože, ako ľudomil.

Pripravila **Tatiana Mihaličová**

V tomto čísle Istiny Vám prinášame rozhovor s d. o. Jurajom Sičákom z Uble

Otázka: Otče, ako ste sa dostali na fakultu?

Odpoveď: Tak v roku 1971 som skončil vinársku školu a hneď po jej skončení som podal prihlášku na našu teologickú fakultu. Dovtedy som nežil veľmi cirkevným životom a to sa odrazilo aj na mojich prijímačkách. Mal som spievať nejakú pesničku. Predpokladalo sa, že to bude nejaká cirkevná pesnička. No a ja som zaspieval „Zaspivajme sobi dvoma holosami“ a ani modlitbu „Carju nebesnyj“ som nevedel celú. Neskôr sa ma pýtala jedna pani z ministerstva, ktorá mala dohľad nad skúškami, že kvôli čomu vlastne chcem ísť na fakultu. No tá jej otázka bola pochopiteľná, keď videla, že moje znalosti nie sú veľmi dobré. Ja som jej na to odpovedal, že hľadám zmysel života. No a po prijatí to už bolo iné. Začal som viac čítať, študovať a spoznávať krásy našej pravoslávnej teológie.

Otázka: Aký je Váš najpozitívnejší zážitok zo štúdia na PBF?

Odpoveď: Tak najpozitívnejší zážitok sa mi spája s tým, že ako študenta ma moji spolužiaci zvolili za študentského prefekta. A vtedy to bolo o to zaujímavejšie, že som mal problémy s rečovým prejavom. Mal som ťažký Mojžišov jazyk, veľmi som koktal. No a to bolo pre ostatných veľmi zábavné, keď som mal mať nejaký prejav. Raz náš dekan oslavoval svoj deň

anjela, svoje jubileum. Vystúpili tam naši profesori a pozdravovali ho s jeho sviatkom. No a ja, ako prefekt, som bol určený študentmi, aby som vystúpil. Všetci sa na to tešili, že ako to bude vyzerať, keď vedeli, že kokcem. Ja som sa postavil a začal som: „Ddddrahý náššššš oootčee....“ no a tak to išlo ďalej (smiech). Sám jubilant mi pomáhal hovoriť, aby som to mal skôr za sebou. Vyzeralo to humorne, ale sláva Bohu, dopadlo to dobre. Potom som sa dohováral s Bohom, tak ako Mojžiš, že „Bože, Ty si ma asi zle povolal k tejto službe, ja sa na to nehodím“. Ale časom som nadobudol sebavedomie a bolo to už radostnejšie.

Otázka: Ako ste začínali na cirkevnej obci, otče?

Odpoveď: Tak začínal som na cirkevnej obci Mikulášová, okr. Bardejov. Spolu tam bolo asi 30 popisných čísel. Ľudia tam boli veľmi dobrí, vychádzali mi v ústrety a pomáhali mi. Mal som záhradu, neskôr som si zohnal kravu. Neskôr, keď bola možnosť prestúpiť, tak som to uvítal. Ľudia sa začali pýtať: „Otče, prečo vlastne chcete odísť z našej cirkevnej obce? No a ja som im odpovedal: „Viete, to musíme počúvať cirkevnú vrchnosť“. Ale to bolo až druhoradé. Cítil som sa, že mám na väčšiu cirkevnú obec, kde je viac ľudí, nejakú spádovú obec. A jedna babka mi tam hovorí: Otče, ak hovoríte pravdu, nech Vám tam bude veľmi dobre, ale ak klamete, žeby ste sa tam nemali dobre“. A od toho času spomínam, že som bol stále chorý až do dnešného dňa (smiech). Ale aj tak tá prvá cirkevná obec, hoci je neviem ako malá, stále je ako prvorodené dieťa, také najmilšie. A oceniť to vieme až neskôr, keď ju opustíme.

Otázka: Čo si myslíte o duchovných besedách, ktoré sa teraz častejšie konajú na našich cirkevných obciach?

Odpoveď: Ja si myslím, že sa to dá len uvítať. Je to dobré, že majú ochotu a vieru v takýchto besedách pokračovať.

Otázka: Myslíte si, že to prinesie nejaké pozitívne výsledky?

Odpoveď: Samozrejme, že to prinesie výsledky, lebo nie je možné, aby ten, čo orie a seje, nežal. Len čo nič nepoorieme a nezasejeme, hoci by sme ako chceli a verili, nemôžeme zožať. Ja osobne som už po 60-ke a niečo také neorganizujem. Ale keď to počujem od druhých, tak sa teším. A nech z toho majú osoh, či veriaci, či kňaz, alebo samotná Cirkev.

Ďakujem za rozhovor.

Pripravil **Miroslav**

„Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a Boh bol to Slovo. Toto Slovo bolo na počiatku u Boha.“ Uvedená biblická konštatácia je nám - študentom teológie - jasná. Ale ako je to s jej chápaním u ľudí bez tohto vzdelávania? Ako ju vnímať a následne interpretovať v priestore bežných, svetsky orientovaných komunikačných prostredí? Slová evanjelistu Jána mieria na podstatu ich významu - **na večnosť Jednorodeného Syna Božieho**. Ešte raz si to zopakujme: „**Na počiatku bolo Slovo“**; a ďalej uvažujme (aj) takto: to, čo tu **bolo** už od počiatku, to, čo **existuje** od počiatku, predpokladá, že tu **bolo vždy,** v zmysle **vtedy - na počiatku**, i **teraz - dnes**, i **potom** - v **ustavičnej nadčasovej** koexistencii: **večnosti**. Tým **Slovom** bol sám **Boží Syn - Logos,** vtelený **Boží Syn**, bezhriešny a čistý. Čo znamená pre nás kresťanov **Slovo**? Je to bežné slovo v základnom význame (teda základná jazyková jednotka), alebo to má pre nás hlbší zmysel? Bez **Slova - Loga, čiže** vteleného **Syna Božieho**, by náš život bol bez duchovno-existenčného súcna, teda bytia. Veď **On** je pre nás (akoby) blahodarným dažďom, ktorý zaprší na suchú, slnkom vyprahnutú zem a ona znova rodí, žije... Tou zemou sme my, ľudia, ktorí potrebujeme duchovno-existenčný dážď, **Isusa Christa**. Bez **Neho** by nás čakalo nič i nikto - prázdnota. A s **Ním** - **Slovom** - nás čaká večný život, Spása.

Tak ako je dôležitý **Isus Christos** v našom duchovnom živote, ktorý **je životodarným Slovom**, tak máme aj iné **slovo**, ktoré nám bolo dané ako dar, **Boží dar** pre potreby v tomto svete. Toto slovo, podobne ako to predošlé, bolo na počiatku tiež čisté rovnako ako prví ľudia, pokým nezhrešili. Ale postupom dlhého času, najmä „zásluhou“ tých pozemských používateľov, ktorí začali jeho pôvodné, Bohom dané posolstvo deformovať a zneužívať, sa neraz oslabovali či dokonca strácali jeho prvotné a zároveň základné významové funkcie (komunikovať - vzdelávať - vecne i esteticky pôsobiť), a stalo sa aj človekom vytvorenou „ zbraňou“, ktorá dokáže veľmi ublížiť. Podľa môjho názoru vývin slova možno pripodobniť k vývinu ľudstva. Neraz tu platí priama úmera: duchovne špinavý a hriešny človek nezriedka používa aj špinavé a hriechom „páchnuce“, pre veriaceho človeka v Boha neprijateľné slová. Kultúrny jazyk každého národa takéto slová neprijímal, ani neprijíma; ony samy, vedno so svojím nositeľom, sa strácajú kdesi na počiatočnú perifériu, až po konečný zánik. Aj keď vieme, lebo empirické vedomie človeka je silné, že je to dlhá cesta zániku - rovnako ako je dlhá a náročná cesta zániku hriechu. Vidíme, ako ďaleko je takýto človek a takíto ľudia od Boha, duchovnej čistoty... Niektorí ľudia hovoria, že jazyk sa vyvíja. Je to pravda, veď, napríklad, dnešná slovná zásoba je

iná než pred sto i viacerými rokmi, ale podľa mňa sa do jeho systému, najmä do slovnej zásoby, dostávajú také výrazové prostriedky a spôsoby komunikácie, ktoré nemajú s duchovnou kultúrou človeka, vrátane jeho jazykovej kultúry, nič spoločné. Pravda, nemožno za to vo všeobecnosti obviňovať jazyk ako celok, lebo je, ako sme to vyššie uviedli, darom od Najvyššieho, ale jeho nekultúrnych nositeľov a používateľov. S darom jazyka, ako s každým iným darom, treba narábať šetrne a najmä zodpovedne. Síce to, čo človek potrebuje na vyjadrovanie, dorozumievanie, komunikovanie, už dávno má, no to nestačí. Boh mu dal dar reči a jazyka preto, aby ho zveľaďoval, kultivoval a v takej podobe ho odovzdával aj nasledujúcim generáciám. Dôležitosť komunikácie medzi ľuďmi je samozrejmá, pretože ňou sa upevňujú vzťahy, riešia rôzne dôležité otázky, ktoré riešili aj naši svätí Otcovia, keď bránili našu vieru pred pohanmi. Boh nám dal dar reči, slova, aby sme ho využívali na dobré veci, na **Jeho** slávu a pomoc blížnym. No mnohí ľudia dnes zneužívajú tento Boží dar, no nie na Božiu slávu, ale na svoju, egoistickú, svetskú, nie na pomoc blížnym, ale, naopak, na ublíženie.

Slovo je silná zbraň. Niekedy si ani neuvedomujeme, ako veľmi môžeme zraniť nevhodným, nekultúrnym, vulgárnym a falošným, zradcovským slovom. A slovná rana mnohokrát bolí viac ako telesná, necháva dlhodobé jazvy - na duši. Využívajme i používajme také slová, ktoré majú veľakrát väčšiu hodnotu pre človeka ako nejaká materiálna, pominuteľná vec. Lebo Slovo i slovo sú večné.

Moji milí, vidíme, že so slovom treba narábať opatrne, vždy si premyslieť, čo, ako a komu povieme, aby sme ním svojho blížneho duchovne neporanili. Preto využívajme slová na bohumilé činnosti a nie na to, na čo neboli predurčené. Vtedy z nás, dietok, bude mať radosť aj náš **Otec**, ktorý je na nebesiach. Jemu česť a sláva na veky vekov. Amen.

Spracované na seminári Náboženská komunikácia pod vedením doc. PhDr. Františka Ruščáka, CSc.

Bohoslovec Martin

Aj chudobná vdova pomohla

Akýsi kráľ sníval o tom, že postaví katedrálu. Túžil však, aby všetka sláva za vybudovanie katedrály pripadala len jemu, preto všetkým prísne zakázal na stavbu čímkoľvek prispieť. Po dokončení katedrály umiestnili na múr pri vchode tabuľu s kráľovým menom, ktorá mala pripomínať jeho zaslúžilý čin.

V tú noc však kráľ videl vo sne anjela, ako pristúpil k tabuli, zmazal jeho meno a napísal tam meno chudobnej vdovy. To sa opakovalo tri noci za sebou.

Znepokojený kráľ potom vyhľadal tú chudobnú ženu a žiadal ju o vysvetlenie. Žena mu s trasúcim hlasom odpovedala: *„Milujem Boha, preto som túžila urobiť niečo pre Jeho slávu a pre stavbu Jeho chrámu, Vy ste však zakázali, aby ktokoľvek na stavbu prispel. Preto som dala aspoň kúsok sena koníkovi, ktorý ťahal voz s kamením.“* Kráľ prikázal, aby na tabuľu pripísali aj jej meno.

Nie je dôležité, akú veľkú vec v živote urobíme, dôležité je, či sme ochotní priložiť ruku k dielu.

Pehy

Stará mama a jej pehavá vnučka sa vybrali do ZOO. Spolu s ostatnými deťmi čakali v rade, aby umelec namaľoval dievčatku na líca tigrie lapky.

„Ty máš na tvári toľko pieh, že ujo ti nemá kde namaľovať tlapy!“ vykríkol jeden chlapec v rade.

Dievčatko zostalo v pomykove a sklonilo hlavu. Stará mama si k nej čupla.

„Mám rada tvoje pehy a celkom sa mi páčia,“ uistila ju.

„Ale mne nie,“ odpovedalo dievčatko.

„Keď som bola malá, vždy som chcela mať pehy,“ povedala stará mama a prstom jej nežne prešla po líci. *„Pehy sú nádherné!“*

Dievčatko zdvihlo hlavu a pozrelo sa na starú mamu.

„Naozaj, stará mama?“

„Naozaj! Veď čo môže byť krajšie ako tvoje pehy?“

Malé dievčatko sa zahľadelo na usmiatu tvár starej mamy a jemne odpovedalo: *„Tvoje vrásky!“*

Daj dieťaťu trochu lásky a vráti ti ju stonásobne. (John Ruskin)

Z knihy : Život je zaujímavý – 15 povzbudzujúcich kapitol zo života.

Pripravila **Radka Baková**

Ako to pozbierať?

Istá žena povedala klebetu o svojej susedke a zakrátko to vedelo celé mesto. Susedky sa to veľmi dotklo a bola z toho nešťastná. Jedného dňa sa pani, ktorá klebetu rozšírila, dozvedela, že to, čo šírila, vôbec nebola pravda. Svoj čin veľmi ľutovala. Vybrala sa preto za starým múdrym mužom, aby jej poradil, čo urobiť, aby škodu napravila. Keď ju starý muž vypočul, povedal jej: „Choď na trh, kúp si sliepku a zabi ju. Cestou domov ju ošklb a pierka púšťaj na chodník, ktorým sa budeš vracať."

Žena, aj keď prekvapená takouto nezvyčajnou radou, urobila ako jej starý muž poradil. Na ďalší deň sa k nemu vrátila a oznámila mu, že všetko urobila podľa jeho rady. „Teraz choď, pozbieraj všetky pierka a prines mi ich," povedal jej starý muž. Žena šla domov tým istým chodníkom. Bola znechutená, keď zistila, že vietor odvial všetky pierka z chodníka preč. Zhľadávala ich celý deň. Večer sa vrátila len s tromi pierkami v ruke – to bolo všetko, čo našla.

„Vidíš," povedal jej starý muž, „rozhádzať ich je veľmi ľahké, no pozbierať všetky je nemožné. Tak je to aj s klebetami. Rozšíriť ich nestojí nijakú námahu, ale zlo, ktoré napáchajú, sa ti odstrániť už nikdy nepodarí..."

Hodnota úsmevu

Úsmev nestojí nič a prináša mnoho. Obohacuje toho, kto ho prijíma, neochudobňuje pritom toho, kto ho dáva... Trvá len chvíľu, ale spomienka naň je niekedy večná.

Nik nie je taký bohatý, aby sa bez neho obišiel. A nik nie je taký chudobný, že by ho nemohol darovať. Úsmev vytvára v dome šťastie, v starostiach je oporou a je citlivým znakom priateľstva.

V únave prináša odpočinok, v znechutení prináša odvahu, v smútku je potechou a pre každú príležitosť je prirodzeným liekom.

Dobre je, že si ho nemožno kúpiť ani ukradnúť, pretože má hodnotu len od chvíle, keď sa dáva...

A keby si niekoho stretol a nemal by pre teba úsmev, buď veľkodušný a oblaž ho svojím úsmevom ty, pretože nik tak nepotrebuje úsmev ako ten, kto ho nemá pre iných...

Pripravila **Zuzka Sadilková**

Aj pravoslávni sa vedia zabávať

Nastala sezóna plesov a my mladí v cirkevnej obci Bratislava sme sa rozhodli túto šancu využiť. Dohodli sme sa, že sa zúčastníme na pravoslávnom plese, ktorý usporiadalo Bratstvo Pravoslávnej mládeže v Prešove. Nazbierala sa celkom dobrá partia, nadšenci z Bratislavy, Galanty a kamaráti z Budapešti. Super doplnok k šumnej rusínskej komunite.

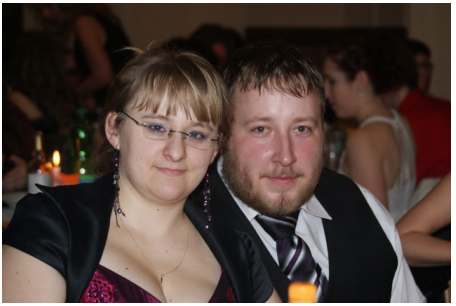

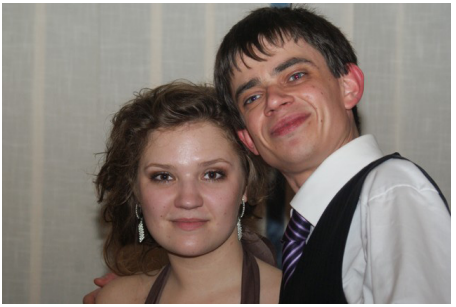

Dlhotýždňové očakávania a prípravy v nás iba posilňovali potešenie a radosť. A verte nám, že žiadne sklamanie neprišlo.

Po spoločnej modlitbe a blahoslovení otca Miroslava Župinu sa zábava rozbehla vo veľkom štýle. Pociťovali sme ohromnú radosť aj z toho, že po dlhom čase sme sa na jednom mieste stretli s mnohými našimi kamarátmi a priateľmi. Naše šťastie bolo o to väčšie, že naše pozvanie prijali naši priatelia z Maďarska Iren a Bori.

Celé podujatie sa nám javilo ako stretnutie jednej veľkej rodiny. Hrala a spievala živá hudba, pri ktorej sa vôbec nedalo sedieť. Práve preto každé kolo bolo poctivo vytancované.

Organizátori celého podujatia, Julka s Peťom, Jožka a Alexander sa o každého z návštevníkov veľmi dobre postarali. Každému pomohli cítiť sa ako v rodinnom kruhu, všetkých so všetkými zoznamovali a robili všetko, aby nikto nebol mimo ich pozornosti.

Zábava gradovala, aj keď hudobníci si robili pauzu. Spevy sa ozývali z každého kúta sály a navzájom sa podporovali. Spievali sa aj rusínske, aj ukrajinské, aj ruské piesne, na potešenie

pestrej bratskej slovanskej spoločnosti účastnej na plese.

Pri dobrom vínku a dobrom jedle prvotný ostych opadol a jazyky sa rozviazali. Nadväzovali sa nové známosti, priateľstvá a vznikali zaujímavé besedy.

K celkovému pocitu radosti a šťastia zo zábavy nechýbali ani výhry v tombole – super ceny. Šťastný lístok nám priniesol magnum šumivého, ktoré sme si hneď medzi sebou rozdelili a prémiovú cenu od kapely Carmen, ktorú sme darovali pravoslávnym a Rusínom do Bratislavy na ďalšie akcie.

Ráno po plese sme sa zobudili

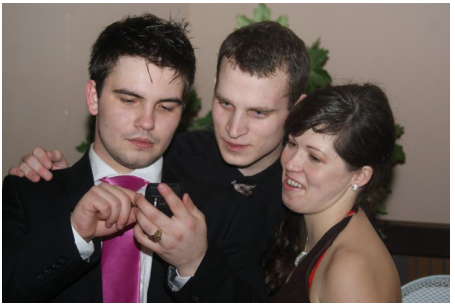

absolútne „vyplesané“ a s pocitom príjemnej únavy. Naše izby hneď zaplnil smiech od veselých spomienok. To bol iba začiatok našich zážitkov v tento deň...

Starostlivosť organizátorov podujatia, našich kamarátov z Bratstva pravoslávnej mládeže, nekončila ani na druhý deň. Pripravili nám privítacie poplesové raňajky a navštívili sme katedrálny chrám Prešovskej pravoslávnej eparchie. Potom nasledovala návšteva seminárneho chrámu, ktorý nás očaril svojimi ikonami a freskami. Históriou chrámov, životom svätých na freskách a ikonách nás sprevádzal brat Alexander.

Postupne sa priblížil čas nášho odchodu späť domov. So sebou sme si odniesli veľmi

príjemné, veselé a vtipné spomienky. Tí, ktorí tam boli s nami, sa určite vrátia. Platí to aj pre našu partiu. A tí, ktorí tam neboli, dúfam, že na budúce sa stretneme. Stojí to za to!

Na pokračovanie veselej

zábavy a všetkých Vás sa tešíme aj na budúci rok.

Mládežníčky z Bratislavy

Pravoslávny cirkevný ples 2012 v Humennom

Členovia Bratstva pravoslávnej mládeže – skupina Humenné v spolupráci s Pravoslávnou cirkevnou obcou v Humennom po roku opäť zorganizovali „Pravoslávny cirkevný ples 2012“, ktorý sa konal v piatok 3. februára 2012, kedy bola podľa gregoriánskeho kalendára tzv. voľnica, t.j. týždeň bez pôstu. Ples sa

konal v spoločenskej miestnosti Strednej priemyselnej školy Chemickej a potravinárskej v Humennom a zabávalo sa pri dobrej hudbe a pohostení 140 plesajúcich účastníkov. Humenských pravoslávnych mládežníkov prišli osobne

podporiť a zabaviť sa aj prezident Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku brat Alexander Haluška

a viceprezidentka Bratstva sestra Jozefína Polakovičová. Priateľská atmosféra a dobrá zábava trvala až do skorých ranných hodín.

Všetkých prítomných na plese ako prvá privítala vedúca Bratstva pravoslávnej mládeže v Humennom Lenka Macková. Poďakovala sa všetkým od organizátorov, sponzorov až po samotných účast-

níkov, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, že sa v tento deň mohlo uskutočniť toto milé podujatie. Zaželala všetkým prítomným príjemnú zábavu a v závere svojho príhovoru požiadala o slovo aj spoluorganizátora plesu dekana a správcu Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom o. Petra

Humeníka. Ten sa krátko poďakoval hlavne mládeži za ich snahu aj úsilie pri organizovaní nielen tohto plesu, ale aj pri zapájaní sa do všetkých aktivít Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom a Pravoslávnej cirkvi. Zaželal všetkým, aby sa na plese cítili príjemne a dobre sa zabavili. Úvod plesu patril tanečnej

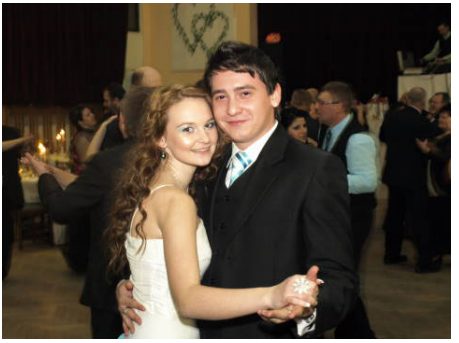

skupine Kalina, ktorá zabávala prítomných tancom aj spevom počas prestávok medzi jednotlivými tanečnými kolami.

Lístky na ples, ktoré si účastníci plesu zakúpili, boli zároveň zlosovacími lístkami do tomboly, do ktorej vecnými darmi prispeli dobrovoľní sponzori. Práve ich zásluhou na plesajúcich hostí čakalo 38 tombolových cien.

Touto cestou sa chceme úprimne poďakovať všetkým tým, ktorí prijali pozvanie a zúčastnili sa na plese. Poďakovanie patrí aj tým, ktorí sa postarali o jedlo, občerstvenie, o kultúrny program, zvlášť tanečnej skupine Kaline a DJ Gabrielovi, ako aj všetkým usporiadateľom plesu.

Vyjadrená spokojnosť plesajúcich hostí humenských mládežníkov ako aj veriacich našej Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom utvrdzuje v tom, že v tejto započatej tradícii treba pokračovať. Členovia Bratstva pravoslávnej mládeže v Humennom sa už teraz tešia na ďalší ročník plesu.

Zdroj: www.pcohumenne.orthodox.sk

Archanjel Michal pomáha pri operácii

K jedným z mnohých zázrakov svätého archanjela Michala patrí aj uzdravenie chlapčeka Vasilia Karastirisa. Na jeho operácii bol prítomný práve sám archanjel Michal.

Vasilij spadol pri hre a vážne si poranil hlavu. Priviezli ho do nemocnice a lekári konštatovali, že chlapec oslepol a ochrnuli mu všetky končatiny. Riaditeľ nemocnice pozval do svojej kancelárie rodičov malého Vasiľka a povedal: „Stav vášho synčeka je vážny. Je nevyhnutná rýchla operácia, ale budem priamy. Nádeje na úspech sú minimálne. Šanca na úspech je jedno alebo dve percentá, ale je nevyhnutné sa rýchlo rozhodnúť, pokiaľ je vôbec nejaká šanca."

S mamou sa zatočil svet. Otec sa spýtal: „Doktor, vari nie je ešte iné riešenie?" „Žiaľ, nie je!" odpovedal lekár. Otec chvíľu popremýšľal a nakoniec dal súhlas k operácii.

Malého Vasiľka pripravovali na operáciu, a ako neskôr o tom sám hovoril, tma z jeho očí sa začala rozchádzať a pred ním nastalo svetlé zjavenie. Zbadal chrám s vysokými oblúkmi a priečelím vyzdobeným červeným kameňom. Z otvorených dverí chrámu vychádzalo oslepujúce svetlo. Vasilij sa priblížil k dverám a hľa, čo nevidí... Prekrásny mládenec osvietený silným svetlom k nemu naťahoval ruky a volal: „Poď sem Vasilij! Budem riadiť ruku lekára a operácia sa podarí!" Chlapec sa priblížil k mládencovi, čo ho volal k sebe, padol na kolená, objal ho za nohy a boliacou hlávkou sa silne pritisol k anjelovej ľavej nohe. Mládenec láskavo pohladil chlapčeka. Pred tým, ako videnie zmizlo, Vasiľko si stihol zapamätať v hlbine chrámu tmavú ikonu so striebornými krídlami.

Operácia sa podarila. Zrak sa navrátil a taktiež chlapček začal hýbať končatinami. Stalo sa to 8./21. novembra, vo sviatok Archanjela Michala a všetkých nebeských beztelesných mocností. Lekári tento úspech pokladali za hotový zázrak.

Prešli roky a celý ten čas Vasilijova rodina neúspešne hľadala toho, kto navrátil zdravie ich synovi. Aj Vasilij už stratil všetku nádej, no jedného dňa v televízií uvidel chrám zo svojho videnia. Ako pútnik pricestoval do Mandamadosu (mesto na ostrove Lesbos v Grécku) a navštívil chrám svätého Archistratiha Michaila. Tam sa z celého srdca modlil a ďakoval archanjelovi Michalovi za záchranu života.

Z knihy „Pravoslavnyje čudesa poslednego vremene"

preložil Alexander Haluška

V stredu, 7. marca 2012 v skorých ranných hodinách si Hospodin k sebe povolal duchovného otca Emila Jarkovského. Jeho odchod do neviditeľného sveta bol pre všetkých nečakaný a veľmi náhly.

Otec Emil Jarkovský bol pre mládežníkov známy predovšetkým ako dlhoročný riaditeľ, neskôr rektor Pravoslávneho kňazského seminára Prešovskej univerzity v Prešove.

Otec Emil pracoval pre Cirkev veľmi rád a svedomito. Bol aj duchovným vo väzení, chodieval do sociálnych zariadení a počas pôsobenia na seminári zorganizoval viacero vynikajúcich podujatí, ktoré po jeho odchode do dôchodku, bohužiaľ, zanikli.

Veľmi radi spomíname na Festival duchovnej hudby, ktorý sa v piatich ročníkoch konal na pôde Pravoslávneho kňazského seminára, taktiež futbalový turnaj medzi duchovnými školami, populárny hlavne medzi študentami Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove, ktorý vo svojom poslednom ročníku dosiahol medzinárodné rozmery.

Do dnešných dní sa udržala jedna krásna každoročná decembrová akcia, koledovanie študentov Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v nemocniciach a sociálnych zariadeniach na počesť svätého Nikolaja.

Protojereja Emila Jarkovského na poslednej ceste vyprevadil vladyka Tichon, biskup komárňanský, spolu s väčšinou duchovných otcov Prešovskej pravoslávnej eparchie a veľkým množstvom ľudí.

Otče, ďakujeme Vám za všetko, čo ste urobili pre Cirkev, pre nás - mládežníkov, pre všetkých ľudí.

Prosíme Vás všetkých o modlitby za zosnulého služobníka Božieho, duchovného otca Emila.

Študenti PBF PU v Prešove

Blažennyj pokoj i vičnaja jemu pamjať!

Základná pšenová majonéza

60 g pšena bio alebo 300 g pšenovej kaše
5 polievkových lyžíc kvalitného rastlinného oleja
soľ

Premyté, prípadne sparené pšeno zalejeme päťnásobným množstvom vody, osolíme a uvaríme do mäkka. Vlažné pšeno rozmixujeme s olejom na úplne hladký krém. Zo vzniknutej majonézy pripravujeme ochutené majonézy a omáčky.

Obmeny:

Majonézu môžeme pripraviť aj z bielej bio ryže, ktorú uvaríme do mäkka v štvornásobnom množstve vody.

Náš tip: Šesť druhov ochutenej pšenovej majonézy:

1) 250 g základnej majonézy, 1 polievková lyžica horčice, 2 lyžice citrónovej šťavy, pol lyžičky cukru, trochu soli a 1 lyžička sójovej omáčky TAMARI.

2) 200g základnej majonézy, 2 jablká, 3 lyžice bieleho jogurtu alebo kyslej smotany, 1 lyžica strúhaného chrenu.

3) 300 g základnej majonézy, 1-2 uvarené nastrúhané mrkvy, 3-4 lyžice rajčiakového pretlaku, soľ.

4) 300 g základnej majonézy, asi 50 g špenátu alebo žihľavy alebo bršlice (kozej nohy), zelená vňať póru alebo mladej cibuľky, 1 lyžička sójovej omáčky TAMARI.

5) 300g základnej majonézy, 100g kyslých na jemno nakrájaných sterilizovaných uhoriek, 1 lyžička kapár alebo nakladaných púpavových pukov, 1 lyžica horčice, 2 lyžice nadrobno nasekanej cibule, 1 lyžica oleja, soľ.

6) 300 g základnej majonézy, 4 strúčiky rozotretého cesnaku, ½ lyžičky jemne nasekaného estragónu alebo na špičku noža sušeného.[1]

Hubové kapsičky

1 balenie lístkového cesta
500 g šampiňónov
1 cibuľa
1 balenie údeného tofu
olej
2 strúčiky cesnaku
čierne korenie
soľ

Cibuľku pokrájame nadrobno

1 http://www.biospotrebitel.sk/recepty/recept/319/zakladna-psenova-majoneza.htm

a orestujeme na oleji. Šampiňóny očistíme a pokrájame na väčšie kocky, pridáme k cibuli, ochutíme prelisovaným cesnakom, čiernym korením a dusíme do mäkka. Pridáme údené tofu postrúhané na hrubom strúhadle a ešte 5 minút opekáme. Osolíme podľa chuti a necháme vychladnúť. Lístkové cesto rozvaľkáme a pokrájame na veľké štvorce. Plníme vychladnutou hubovou plnkou a urobíme kapsičky. Plech opláchneme studenou vodou a kapsičky na neho uložíme v dostatočnom odstupe. Pečieme 15 minút pri 220 ºC do zlatista. Môžeme podávať teplé aj studené ako predjedlo alebo ľahší hlavný chod.

Pomarančovo-medové koláčiky

2 pomaranče
2 PL oleja
100 g medu
½ pohára cukru
¼ ČL soli
½ ČL sódy bikarbóny
1 ČL kypriaceho prášku do pečiva
2 poháre múky

Pomaranče poriadne umyjeme. Jeden pomaranč ošúpeme a druhý zalejeme vriacou vodou. Necháme ho postáť vo vriacej vode aspoň 5 minút, potom oba pomaranče pokrájame na plátky a vyberieme z nich jadierka. Do mixéra dáme pomaranče, med, cukor, soľ, olej a rozmixujeme na hladkú kašu. Vlejeme do misy a pridáme pohár múky, sódu, kypriaci prášok a premiešame. Potom postupne pridávame druhý pohár tak, aby sme vytvorili husté cesto, ktoré sa ľahko mieša lyžicou. Rúru vyhrejeme na 180ºC. Plech vystelieme papierom na pečenie a cukrárskym vreckom striekame na plech placky veľkosti mince v dostatočnej vzdialenosti. Pečieme cca 15 minút do jemne zlatista.[2]

Pripravila **Markella**

2 http://www.good-cook.ru/tort/tort_410.shtml